

Nedostatečná aktivní výslovnost hlásek

Deformace jejich podob nebo zánik

1. **v, j, h, l** v nepřízvučné slabice mezi dvěma samohláskami

Pivo, povídal, toho druhého, děláte, to je [pio, poidal, toodruhého, d'ěáte, toé]

Nějaký [ňeakí, náki]

J = artikulačně náročná, svým tvořením se blíží vysoké hlásce **i**

POZOR *ji, jí, jim, jich* (jako příklonky v nepřízvučném postavení; dochází ke splývavé výslovnosti)

znám ji, vidím ji, dej jí to, podej jí ruku, viděl ji odcházet, řekni jim to

[dejíto], [podejí ruku], [vid'ěli odcházet], [řekniim to]

2. **m, n** – při rychlejším tempu oslabení, k zániku v postavení na konci slova; *m* v českých slovech na konci – vysoká frekvence

M = souhláska nosová, zapojení nosní dutiny; při energické artikulaci mluvidel zbývá jen nosový zvuk, je potřeba na to dávat pozor

Cvičení:

Televizní záznam v plzeňském chrámu; setkání v cizím, neznámém městě, prvním, úvodním tématem dnešního večera; výchozím bodem pro diskuzi; jsou zážitkem zprostředkovaným moderním tancem.

Výslovnost souhlásky **j** v tvarech pomocného slovesa *být* a v jiných případech:

Výslovnost se nezachovává

1. *přišli jsme, volal jsem, přijali jste* – zjednodušená výslovnost bez souhlásky **j** → *přišli sme, volal sem, přijali ste*; v běžných projevech i v rozhlase/televizi se výslovnost **s j** pociťuje jako hyperkorektní

Výslovnost se zachovává

2. *nejsem, nejste* – při záporných slovech se výslovnost **j** zachovává

3. *Jsem velmi rád* – výslovnost je zachována na začátku věty

4. *Malíři malujou, (...), básníci opěvujou a dívky jsou. Myslím, tedy jsem* – u *být* jako plnovýznamového se výslovnost zachovává

5. Na začátku a uvnitř slova – výslovnost se zachovává:

jméno, jménem republiky, mluvím jménem naší skupinové organizace, jdu, jdi, jmění, jmeli

Špatně je: *ménem, méno, du*

6. *jde o to, pokud jde o to*

Špatně je: *deoto, pokudeoto*

7. Uvnitř slov

půjdu, půjdeme, přijde, přijdeme, přijmi, přijmeš, půjčím, nepůjčím; ne pučim☺, ani i se nedlouží přide, přimi (to je špatně)